

walci radi vlog, kar bi bilo gotovo v škodo Vašemu zavedu. Zaenkrat banka ne bo še pritisnila na vlagatelje, na kmete, toda, če posojilnice ne bodo ubogale in ne bodo pridno zbirale kmetijskega denarja ter ga nosile v banke, potem pa bodo banke «same iskale stik s prebivalci radi vlog». Naj potem hranilnice in posojilnice same sebi pripisejo, ako bodo vlagatelji dvigali pri njih svoj dnar in ga nosili v banke.

Rešitev je v stanovski in združni zavesti.

Jaz mislim, da se našim hranilnicam in posojilnicam ni treba bati teh groženj, ki si jih dovoljujejo dame banke v lovu za kmetijskim denarjem. Naše ljudstvo je danes že toliko izobraženo in je toliko združno zavedno, da svojih stanovskih koristi ne bo prodajalo za judežev groše in ne bo s svojimi prihranki podpiralo bank, ki izsesavajo ljudstvo, ki živijo od ljudskih žuljev.

Naše ljudstvo bo dobro premislilo, predno bo šlo takim obljubam in grožnjam na lim, da banke še nikoli niso skrbele za njegovo koristi in za njegov blagor. — Naše ljudstvo se dobro zaveda, da bankam ni do kmeta, ne do delavca, ne do človeka sploh, ampak da jim gre samo za dobiček, samo za tantijeme, samo za dividende. Banke ne poznajo gospodarske vzajemnosti, banke se izsmehujejo nad naukom ljubezni do bližnjega, na katerem temelji združništvo in kateri nauk že izvršuje naše ljudstvo. Naš kmet se zaveda, da bankam ni do koristi kmetijskega stanu in da grede radi bank lahko na boben vsi kmetijski grunti. Banke se ne bodo zavzele za kmeta; ravno nasproti, pridno bodo pomagale spravljati kmetijske grunte na boben, razkosovati jih in prodajati, če bo to neslo. «Dobiček nad vse, pa če se vse drugo podere», je geslo bank.

Nasproti pa se naše ljudstvo dobro zaveda, koliko koristi je že imelo od združništva v teku 30 letnega delovanja zadrug, koliko dobrega so napravile za ljudstvo zlasti hranilnice in posojilnice. Ko so najbolj prodajali in razkosovali kmetijska posestva, ko je pel boben vsepovsod, ko so že ljudje ubopovali nad bodočnostjo kmeta, tedaj so bile zadruge tiste, ki so nastopile in zaklicale oderuhom in prekupčevalcem: «Stoj!» Zadruge so bile tiste, ki so kmeta rešile iz krempljev oderuhov, pa ne samo rešile grunte kmetu in njegovi družini, ampak tudi kmetiskemu ljudstvu pomagale do napredka, do izboljšanja gospodarstva, do gmotnega blagostanja.

Varnost vlog je prva zahteva.

Naše ljudstvo se tudi dobro zaveda, da obljuba velikih obresti ni še vse. Naš kmet dobro ve, da je pri prihrankih važnejše naložiti jih varno, kakor pa naložiti jih proti visokim obrestim. Velik dobiček ne gre v možnost, ta pogovor se v življenju le prebogosto izpolnjuje. Kdor obljublja velike obresti, ta nudi zelo malo varnosti. Velike obresti ravno kažejo, da tisti, ki jih ponuja, igra zelo nevarno igro: Ali se bo rešil z velikim dobičkom, ali bo propadel. Še več! Velike obresti daje oni, ki mu voda v grlo teče in mora imeti denar na vsak način, sicer se bo utopil. Le za velike obresti najde še ljudi, ki mu posodijo potrebni denar, da si umetno podaljšuje gospodarsko življenje. In če bi imeli vpogled v stanje bank, če bi imeli vpogled v njihove knjige, bi našli, da je v takem obupnem položaju danes mnogo bank ter z bankami zvezanih fabrik in trgovin. Voda jim teče v grlo, vendar se še nočejo podati in si hočejo življenje podaljšati, za kar potrebujejo tujega kapitala, za kar lovijo kmetijski denar. Med tem si mislijo, se bo že kaj zasukalo, se bo že kaj obrnilo na boljše. Toda denar, za katerega morajo plačevati tako visoke obresti, jih ne rešuje, ampak jih zopet pokopava.

Dejstva dokazujejo.

Gotovo je, da se banke in fabrike v takem položaju ne bodo mogle dolgo držati. Začelo se je že rušiti. Velika Balkanska banka, ki jo je vodil pomočnik bivšega fin. ministra Plavšič, je že zagrnela, se je že zrušila s strašnimi izgubami. Kdo jih bo trpel? Oni, ki so pri njej denar vlagali, oni, ki so se polakomnili visokih bančnih obresti. In za Balkansko banko bodo sledili drugi nesolidni bančni zavodi, ki jih vodijo ravnatelji in upravni sveti, katerih vsak misli le na svoj dobiček in na svoje špekulacije, malo pa jim je mar za koristi delničarjev, najmanj pa za varnost vlagateljev. Kaj njim za to, ako tisoči malih varčevalcev izgubi težko prisluženi denar, da so si le oni napolnili svoje žepe.

Kmetijske prihranke rabi kmetijsko gospodarstvo.

Pa ne le to. Ako bomo kmetijski denar izročili bankam, da ga vržejo v trgovino in industrijo, kje bo pa kmet dobival posojila? Ali bo kmet hodil po posojila k banki, ki računa 24 do 30% obresti? Kmetijsko gospodarstvo je tako, da more kmet od posojil plačevati le nizke obresti. Kmetijsko gospodarstvo visokih obresti ne prenese, gotovo ne tako visokih obresti, kakor jih prenese trgovina in industrija in kakoršne zahtevajo danes banke. Ako še ta denar, kar ga je v naših hranilnicah in posojilnicah, damo bankam v roke, potem je naš kmet pri svojem gospodarstvu brez denarja, brez kapitala, potem mora naše kmetijsko gospodarstvo nazadovati, mora propadati, ker tudi kmetijsko gospodarstvo zahteva kakor trgovina in industrija kapitala, le da mora biti ta kapital cenejši. In ravno v tem so vršile hranilnice in posojilnice svojo veliko nalogo, da so zbirale kmetijske prihranke in jih po nizki obrestni meri dajale kmetom kot posojila.

Iz delovanja naših poslancev.

Shodi poslancev Slov. ljudske stranke 11. novembra. Bedjanič: Sv. Tomaž pri Ormožu po rani sv. maši. Falež:

Sv. Lovrenc n. P. po rani maši. Kugovnik: Dol pri Hrastniku po rani maši. Krajnc: Frankolovo po maši. Vrečko: Kozje po rani maši v Okrajni posojilnici. Dne 18. novembra: Falež: Sv. Martin na Pohorju po rani sv. maši. Kugovnik: Sv. Danijel, Koroško, po maši pri cerkvi. Krajnc: Pišce po rani maši. Vrečko: Sv. Križ na Slatini, po rani maši v Društvenem domu.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V soboto je bil izvršen na našega vojaškega atašeja v Sofiji, generalštabnega podpolkovnika Krstiča predrzen atentat. V njegovo stanovanje so prišli trije neznanci s pretvezo, da ima za podpolkovnika neko pismo. Sluga, kateremu so se neznanci zdeli sumljivi, je zahteval, naj izroče pismo njemu. V tem hipu pa so neznanci planili nanj in ga ranili. Na njegov krik je vstopil v sobo podpolkovnik in razvila se je ostra borba, tekom katere je dobil polkovnik več poškodb. Neznancem se je posrečilo uiti. — Naša vlada je poslala bolgarski zahtevo po izrazu obžalovanja nad tem činom in po zasledovanju storilcev, vprašanje odškodnine se pa predloži razsodišču v Haagu. Ker so naše zahteve pomirljive ter se obračamo tudi na mednarodno razsodišče, je upati, da bo bolgarska vlada dala zahtevano zadoščenje in da ne bo kakega težjega spora.

Z drugimi vladami vred se je tudi naša obrnila v Atene ter sporočila, da ne bo mogla ostati ravnodušna, če bi prišlo v Grčiji do spremembe sedanjega monarhističnega režima.

Od Italijanov pregnana avtonomna vlada Reke je zborovala v Kraljevići ter poslala Društvu narodov zahtevo svoje samostojnosti.

MEDNARODNA PROMETNA KONFERENCA.

Te dni se je v Beogradu vršila seja v ministrstvu zunanjih del med predstavniki ministrstva za promet, ministrstva zunanjih del in generalne direkcije voda. Na konferenci se je sklepalo o udeležbi naših delegatov na mednarodni konferenci za promet in tranzit, ki se bo vršila v Ženevi dne 19. t. m., kakor tudi po instrukcijah, ki se imajo dati predstavnikom te države.

V RUMUNJI

oficirski zaročniki še vedno ne mirujejo. V zadnjih dneh so bile zopet izvršene mnogoštevilne aretacije in odkrili so se novi načrti za prevrat, ki baje kažejo, da so zaročniki v zvezi z ogrskimi in vojaškimi krogi.

NAPOVED PREVRATA V NEMCIJI.

Nacionalisti postajajo od dn do dne predrzejši in javno napovedujejo za 8. t. m. ob petletnici proglastitve nemške republike državni prevrat, ki bo omogočil vzpostavitev monarhističnega sistema. Na Bavarskem in na Turinškem so nacionalisti povsem mobilizirali pristaše svojih bojnih organizacij. «Vossische Zeitung» javlja, da se namerava izvršiti državni prevrat ne samo na Bavarskem, marveč tudi v severnih delih Nemčije, tako na Turinškem, Meklenburškem in Pomeranskem. Ludendorff živahno agitira v korist Hohenzollerncev. Na drugi strani nemška veleindustrija širi dejo direktorija, ki bi prevzel vodstvo države z diktatorskimi pooblastili.

VOJNO-ODŠKODNINSKA KONFERENCA.

Listi poročajo, da je vlada Zedinjenih držav sporočila francoskemu poslaniku, da se ne udeleži konference za presojo plačilne možnosti, če bi bil delokrog konference omejen.

Angleška vlada je sporočila svojemu poslaniku v Parizu, zakaj ne more sprejeti francoskih pridržkov glede sklicanja konference, ker bi tako konferenco Amerika odbila.

Naše prireditve.

Na Martinovo nedeljo, dne 11. novembra obhaja Kat. izobraževalno društvo svoj glavni praznik po sledečem sporedu: Zjutraj ob 6. uri se udeleži društvo z zastavo sv. maše v baziliki Matera Milosti. Popoldne ob pol petih priredi v Narodnem domu prekrasno igro: «Lovski tat» z govorom g. dr. Medveda. Vsi prijatelji društva se najpriščneje vabijo!

Prostovoljna požarna branba v Kamnici priredi na Martinovo, t. j. 11. novembra v prostorih gostilne g. Ant. Vogrinec veliko veselico z raznimi zabavami. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo potrebnih cevi, se občinstvo uljudno vabi, da to prireditev v kar največjem številu posesti. Začetek ob 14. (2.) uri. — Vstopnina samo 3 D.

Udruženje vojnih invalidov podružnica Maribor, nanaša: V sled sklepa odborove seje z dne 27. okt. 1923 sklicuje nadzorstvo Udruženja vojnih invalidov, podružnica Maribor, izvanredni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 11. novembra 1923, ob 9. uri dopoldne, v prostorih restavracije «Kosovo» na Grajskem trgu. Vsak član mora prinesiti seboj člansko knjižico, invalidi tudi izvid nadpregleda. Kdor ni član, nima pristopa.

Črešnjevci. Tukajšnje bralno in tamburaško društvo priredi v nedeljo, dne 11. t. m. ob treh popoldne veselico, na kateri se bo predstavljala igra «Najdena hiša» ter «Poštna skrivnost». Med odmori petje in tamburaška godba. Prijatelje poštene zabave prisrčno vabi na naš črešnjevski grič — odbor.

Velika slovesnost v Ormožu. Iz Ormoža poročajo: Z velikim trdom in naporom smo pri nas dogotovili Katoliški dom. Stavba bo na prav slovesen način blagoslovljena prihodnjo nedeljo, dne 11. t. m. ob 10. uri dop.

Slovesnostni gvornik dr. Korošec. Na to veličastno prireditev opozarjamo vse ormoške okoličane in dobro došli so nam pa vsi, ki se bodo tudi od daleč udeležili tega slavlja.

Vabilo na veliko veselico, ki jo priredi Prostovoljno gasilno društvo v Račjem v gostilni «pri Jugoslovancu» v nedeljo, dne 11. t. m. ob priliki blagoslovitve parne brizgalne. Spored: Ob pol dveh popoldne sprejem parne brizgalne na občinski meji proti Slivnici. Ob tričetrt na dve slovesna blagoslovitev parne brizgalne pred Gasilnim domom, ob pol treh vaja s parno in ročno brizgalno. Ob treh vkorekanje na veselične prostore. Pri celi slavnosti igra priljubljena godba. Vstopnina 5 dinarjev za osebo. Ker je čisti prebitek namenjen za pokritje nakupa parne brizgalne, se priporoča za obilen obisk — odbor Prostovoljnega gasilnega društva.

Javna tombola se priredi v Slov. Bistrici dne 25. t. m. Začetek popoldne. Po tomboli se vrši v dvorani Okrajne hranilnice ljudska veselica. Svira godba Omladine iz Maribora. Čisti dobiček tombole in veselice se bo porabil za kritje zvonškega dolga pri dveh cerkvah in prenovljenje cerkve Marije sedem žalosti. Tombola ima 250 dobitkov v vrednosti do 100.000 K. Glavni dobitki za «tombolo» so sledeči: polovnjak finega bistriškega vina, en prašič, dve ovci (dva dobitka), nova srebrna ura z verižico, miza z marmornato ploščo, dve vreči moke nularice (dva dobitka), dva sežnja suhih bukovihi drv (dva dobitka), postelja, miza s štirimi stoli, usnja cela kravja koža, nova trna bakrena škropilnica in fini moški čevlji. Tudi drugi dobitki so dragoceni. Karta stane 10 dinarjev. Vsaka dvajseta karta dobi. Karte se prodajajo pri odboru za tombolo v Slov. Bistrici, v župnijski pisarni in v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Tudi zunanji kupci kart se lahko udeležijo tombole. Treba je poslati karto z adresno vred odboru za tombolo v Slov. Bistrici, kjer bo poseben odsek igral s temi kartami in v slučaju, da karta dobi, obvestil o tem kupca kart. Ker ima tombola tako plemenit namen in nenavadno veliko število jako dragocenih dobitkov, naj nihče ne zamudi v svojo korist nakupiti si nekaj kart. — Odbor za prireditev tombole.

Tedenske novice.

ZBOR ZAUPNIKOV SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE.

Kakor vsako leto, se je vršil tudi letos minulo nedeljo v Ljubljani zbor zaupnikov naše stranke. Prišli so zastopniki iz cele Slovenije. Na zboru je predvsem govoril načelnik stranke dr. Korošec o političnem položaju in o stališču naše stranke. Zaupniki so sprejeli jedrnat govor načelnika z velikim navdušenjem. O avtonomistični misli je na to govoril dr. Janko Brejc. O organizatoričnem delu v stranki je poročal tajnik Krajnc. Po teh poročilih je bila sprejeta ta le resolucija: Zbor zaupnikov SLS jemlje poročilo svojega načelnika na znanje ter izreka popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in mu glede nadaljnega postopanja prepušča proste roke. Na to je bil izvoljen zopetnim načelnikom stranke dr. Korošec. Kot podpredsednik pa prof. Remec. Ob priliki zbora SLS zaupnikov se je vršil tudi občni zbor Jugoslovanske kmetijske zveze in je bilo tudi zborovanje krščanskih delavskih organizacij. Celotno zborovanje je zopet dokazalo, da so naše vrste strnjene in da zaupniki soglašajo z dosedanjim postopanjem naših poslancev. O govoru dr. Korošca in dr. Brejca, v katerih sta nam oba voditelja dala smernice za bodočnost, bomo poročali prehodnjič obširnejše in na uvodnem mestu.

Delokrog naših poslancev. Sodni okraji so na sledeče poslance razdeljeni: dr. Korošec kot predsednik kluba nima dodeljenega okraja. Bedjanič: Ormož. Falež: Maribor desni breg in Slov. Bistrica. Dr. Hohnjec: Ljutomer, Gor. Radgona in Konjice. Klekl: Dol. Lendava. Kranjc: Celje, ransko in Brežice. Kugovnik: Prevalje in Laško. Pušenjak: Slov. Gradec. Marenberg in Gornji Grad. Šiftar: Murska Sobota. Vesenjaj: Ptuj. Vrečko: Šmarje, Kozje in Rogatec. Zebot: Maribor mesto in levi breg ter St. Lenart. — Naslov za vse poslance je: Jugoslovanski klub, Beograd, Narodna skupščina.

Spremembe v politični upravi. Veliki župan dr. Lukan v Ljubljani je predložil svoj odstop, prostovoljno ali prisiljeno, se ne ve, gotovo je pa, da gre. Namestnik velikega župana v Mariboru dr. Pfeifer je razrešen zastopništva okrajnega glavarja v Mariboru ker je imenovan kot novi mariborski okrajni glavar vladni svetnik dr. Vončina, doslej okrajni glavar v Novem mestu. Pritožbe glede malega obmejnega prometa naj pošljejo prizadeti naravnost poslancem in sicer v Prekmurju poslancu g. Geza Šiftarju, v ljutomerskem okraju g. dr. Hohnjecu, v mariborskem g. Fr. Zebotu, v marenberskem g. Vl. Pušenjaku in na Koroškem g. Juriju Kugovnik. Pritožbe opremiti z natančnimi podatki.

Združno-socialni tečaji se vršijo od 19. do 30. nov. po naslednjih sodnih okrajih: 19. novembra (ponedeljek) ob pol 9. uri dopoldne: Slovenjgradec v prostorih Hranilnice in posojilnice (za sodni okraj Slovenjgradec). 20. novembra (torek) ob 9. uri dopoldne: Soštanj v cerkveni hiši (za sodni okraj Soštanj). 22. novembra (četrtek) ob pol 9. uri dopoldne: St. Jurij ob Taboru v cerkveni hiši (za sodni okraj Vransko). 23. novembra (petek) ob pol 9. uri dopoldne: Rečica ob Savinji v gostilni Čujež (za sodni okraj Gornji grad). 26. novembra (ponedeljek) ob pol 9. uri dopoldne: Laško v društveni dvorani (za sodni okraj Laško). 27. novembra (torek) ob pol 9. uri dopoldne: Celje v hotelu «Beli vol» (za sodni okraj Celje). 29. novembra (četrtek) ob pol 10. uri dopoldne: Rogatec v kaplaniji (za sodni okraj Rogatec). 30. novembra (petek) ob 9. uri dopoldne: Šmarje

pri Jelšah v gostilni Gradt (za sodni okraj Smarje pri Jelsah).

Zenska tečaja za mladenke in žene se vršita dne 18. t. m. v Celju v Narodnem domu in 25. t. m. v Mariboru v Lekarniški ulici 6. Tečaja se začeta jutraj ob 9. uri. Predavali bodo znameniti govorniki-strokovnjaki. Vodila bo oba tečaja g. dr. Angela Piskernik, odlična govornica in predsednica Zenske zveze v Ljubljani. Sklenila se bodeta tečaja popoldne v Celju z gledališko igro, v Mariboru pa s telovadno prireditvijo. Dekliške zveze, Marijine družbe, pridite čisto gotovo. Vsaka župnija naj pošlje svoje zastopnice. — SKSZ v Mariboru.

Kuluk že izvršujejo v Srbiji, Črni gori ter deloma po Bosni in Hrvatski že od julija mesca. V Sloveniji se po odločnem nastopu poslanecv Slovenske ljudske stranke dosedaj nikogar ni smelo siliti na kuluk. Samostojni in demokratski kričarji so tako sami sebe postavili na laž. Če bi bili samostojni v vladi, bi gotovo Slovenci že od junija najprej kuličili. Pucija še v Beogradu ni bilo, ko bi moral glasovati protikuluku. Da, da! Besede in dejanja!

Župnija sta dobila. Župnija Sv. Jakob v Slov. gor. je dobil tamošnji g. provizor Martin Erhartič. Župnik v Breznu ob Dravi je postal g. Marko Sagaj, provizor istotam.

Vojaški begunci, ki so utekli zadnja leta čez mejo, so sedaj pomiloščeni in se lahko vrnejo. Za one, ki so pobegli pred 1. 1922, naj starši ozir. drugi sorodniki napravijo prošnjo na vojno ministrstvo za pomiloščenje. Prošnja mora biti kolekovana, kakor druge prošnje s 3 in 10 D.

Mariborske novice. Ker je delovanje Orjune v Mariboru prepovedano, razglašajo naši orjunci, da bodo predstavili Orjuno iz Maribora v Studence. Naznanjajo, da bo kmalu v Studencih ustanovni občni zbor te pretepaške organizacije. — Prejšnji teden se je zgodila v noči železniska nesreča na Teznu. Madžarski brzovlak je z vso silo zadel ob tovornega ki je prevažal vagone. Obe lokomotivi in prvi vagoni so razbiti; pri celi nesreči pa je bilo lahko ranjenih samo pet oseb. Vzrok nesreče še ni objavljen. — Minuli teden sta se zgodila v Mariboru dva slučajna samomora. Delavka Hruba se je obesila radi premale plače in neki Josip Pletsch pa se je zastrupil s strihninom. Pletscha so sicer prepeljali v bolnico in mu tamkaj izpraznili želodec a je že bilo prepozno. — Mariborski mestni hranilnici, pred katero smo že večkrat svarili vlagatelje na deželi, zopet slaba prede. Morala si je izposoditi od poštnega čekovnega urada 8 milijonov kron, da vsaj nekoliko potolaži vlagatelje ki zahtevajo svoj denar nazaj od zavoda, kateremu že javnost ne zaupa več. — Mariborska kmetijska podružnica je imela minulo nedeljo občni zbor. Na tem občnem zboru je zopet zmagala naša stranka. Naša stranka je dobila 51 glasov, združili so se samostojni in liberalci, a kljub temu niso dobili več kot pet glasov. — Naš vrli somišljenik Jakob Rutnik in njegova žena Matilda sta obhajala v sredo 25letnico poroke. Bog ju ohrani še mnoga leta.

Gradba državne ceste iz St. Ilja do Marije Snežne je oddana ljubljanski stavbeni družbi za 4 milijone in 200.000 D. Z delom se bo prav kmalu pričelo. Želeti je, da bi podjetje zaposlilo pri delu samo domače delavce. Cesta mora biti gotova v treh letih.

Smrt našega moža v Svečini. Dne 28. oktobra je umrl tukaj daleč na okoli znan posestnik Franc Brezner v najlepši moški dobi star komaj 46 let. Bil je mož poštenjak in dober katoličan. Pokopali smo ga dne 30. oktobra ob velikanski udeležbi od blizu in daleč. Počivaj v miru blagi mož, mladi vdovi pa naše sozalje.

Novi zvonovi pri Sv. Križu nad Mariborom. Dne 28. oktobra smo jih blagoslovili. Izjema za našo župnijo je bila pridiga pod milim nebom. Slovesen dan prelepo vreme, navduševalen nagovor. Pred našimi očmi sta bila naša dva lepa zvonova, ki smo jih po končanem sv. opravilu potegnili v zvonik. Kako veselo zbor troglasni zdaj prepeva, naj petje njih po fari še mnogo let odmeva. Vsa čast požrtvovalnim možem, ženam, mladeničem in dekletom, ki so za to slovesnost storili vse, kar so mogli. Tuji gostje iz Maribora in od drugod so rekli: «Prelepo je bilo. Veseli nas da imamo bronaste zvonove. Slišijo se v najdalje kote naše razsežne župnije. Dal Bog, da bi še učakali nov, velik zvon, tedaj bo naše veselje popolno!

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Boštjanu poleg Dravograda. Tudi naša podružnica je dobila dva nova zvonova, in sicer jeklena, ker je vas majhna in si vsled tega ni mogla kupiti mnogo dražjih bronastih. Naročila sta se pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah, ki je naročilo izvršila v splošno zadovoljnost. Zvona A (500 kg) in C (300 kg) se lepo ujemata z ostalim bronastim F. Vendar se mora omeniti, da ima večji zvon A lepši glas kot manjši C. Zvonova je blagoslovil v nedeljo dne 28. oktobra ob najlepšem premenu in navzočnosti telike množice ljudstva č. g. Volbenk Serajnik, prošt in generalni vikar v Dravogradu; slavnostno pridigo in sv. mašo je imel č. g. Utr. Hafner, župnik na Ojstrici. Godba in streljanje s topičev je veselo slavnostno razpoloženje še pomnožilo. Bil je krasen dan, ki nam ostane vedno v spominu. Največ zaslug za nabavo novih zvonov ima Gregor Pernik p. d. Klužan, ki je zvone naročil, vodil nabiranje darov in ki je tudi dvignil zvone v stolp brez vse nezdode. Bodi izrečena iskrena zahvala njemu in drugim botrom, predvsem cerkvenemu ključarju Luki Preglavu, pd. Stogleju, ki nas je po končani slavnosti pogostil na svojem domu.

Novi zvon v Laporju. Dne 28. oktobra 1923 je g. dr. Jerovšek iz Maribora posvetil naše nove zvonove. Ne bom popisoval slovesnosti, ki je bila nad vse veličastna, omenimo samo lepi spred. Od kolodvora nam je pripeljal ob 9. uri nove zvonove s svojimi krasnimi

konji, novim vozom in v spremstvo godbe in pokanjem topičev g. K. Kaukler, velposestnik v Hošnici. Vsa čast mu za njegovo veliko požrtvovalnost. Pri slavoloku je bila večstožgala množica ljudi od solz ganjena od veselja. Domači gospod župnik je pozdravil nove zvonove ter omenil, da je 24. septembra 1923 ravno 30 let, odkar se je v Laporju vršila enaka slovesnost. Potem se je spredel nadaljeval do zvonika. Ko so se naši novi zvonovi peljali skozi mesto Slov. Bistrica, je mogočno in krasno zvonjenje novih zvonov pozdravljalo nove, mimoidoče sosede.

Nove zvonove je dobil St. Lovrenc na Drav. polju. Eden od novih zvonov tehta 735 kg drugi pa 323 kg. Cerkev je imela samo 290 kg težak majhen zvon, ki je bil ulit leta 1866 v Ljubljani. Denar za zvonove so ljudje hitro darovali in je bil od občinskega odbora izvoljen poseben odbor za nabiranje darov za zvona. Večji kmetje so dali po 1000 K, manjši 500 K, drugi pa, kolikor je kateri zmožel. Zvonovoma je kumoval g. Čuček iz Ptuja in daroval kar celih 10.000 K. Zvona sta bila na prav slovesen način blagoslovljena dne 28. oktobra od vč. g. dekana Antona Ravšl. Farani imajo z zvonovoma veliko veselje.

Ker se je letošnja jesen precejšnje število novih učiteljev izreklo proti vstopu v liberalno UJU-jevsko organizacijo, napada «Učiteljski Tovariš» te zavedne in krščanske učitelje, ki so v Mariboru ustanovili podružnico Slomškove zveze za Stajersko, ki šteje okoli 70 članov. Zavednega učitelja iz Sv. Benedikta imenuje radi tega «kontrabanta» pa so zato že dobili primeren odgovor v «Straži». Sicer bomo pa v eni prihodnjih števil «Slovenskega Gospodarja» podali jasno in določno sliko učiteljske organizacije UJU da bo ljudstvo poučeno kaj in kdo so pravzaprav ti ptiči.

Umril je pri Sv. Antonu na Pohorju g. Fr. Mravljak, večleten župan, cerkveni ključar, šolski načelnik, in je bil dne 28. septembra t. l. zelo slovesno pokopan. Bil je izredno postrzeljiv in prijazen do vsakega in dober oče svoje družine in ubogih. Pomagal je, kjerkoli je mogel. Naj v miru počiva in Bog mu boji bogat plačnik. Za novega župana je bil dne 31. oktobra t. l. enoglasno izvoljen kmet Mihael Kanop p. d. Brunčko. V petih letih je umrlo v fari sedem dobrih vrlih mož in pridnih kmetov. Bog daj dobrih in vrednih naslednikov!

Smrt radi božjasti v Makolah. Na dan Vseh svetnikov je pri nas nagle smrt umrla Roza Curk. Na potu k večer-ncam jo je vrgla božjast v jarek kjer je bilo za par prstov na globoko vode a vendar zadosti da je reva utonila. Bila je pridno dekle pač ena najboljših iz Marijine družbe. Vsak dan, tudi na dan smrti, je bila pri božji mizi. Zato so jo pa poklicali vsi sveti na svoj god v svojo sredo. Bog ji daj večni mir!

Smrt blage matere. Na biljo pred Vsemi svetniki je v Špitaliču pri Konjicah umrla Marija Pevec, mati g. bogoslovca Vinkota Pevec. Ni dočakala primicije na tem svetu, upajmo, da se bo veselila nad zvezdami. Po-božni materi naj sveti večna luč.

Tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju, hotel Beli vol, I. nadstropje daje članom SLS informacije in pojasnila v davčnih, vojaških, obrtnih, trgovskih, pravnih, šolskih, zapuščajnih, občinskih, pokojninskih in raznih drugih zadevah. Nudi posredovanje in pomaga vlagati razne prošnje, pritožbe in prizive, kakor prošnje za dopuste, za odpust, ozir. skrajšanje vojaške službe, prošnje za koncesije, potne liste, državljansko pravico, prošnje za povrnitev stroškov, odpust odnosno zmanjšanje globe, za razne podpore, penzije, nadalje posreduje v vseh društvenih in organizacijskih zadevah itd. Člani, obračajte se v vseh zadevah na naše tajništvo v Celju.

Nova zvonova pri St. Joštu na Kozjaku. Dva nova bronasta zvonova, ki sta že dne 14. oktobra iz zvonarne Bühl v Mariboru prispela med nas, smo dne 21. oktobra, na nedeljo posvečevanja cerkva, slovesno blagoslovili. Sv. obrede je opravil č. g. dekan Ivan Rotner iz Škal s pomočjo sosednih gg. duhovnikov in ob navzočnosti mnogobrojnega ljudstva. Nad vse prisrčen je bil že pozdrav zvonov na meji župnije in pri farni cerkvi. Pozdravljali so ju: dva v vencih in zastavicami okrašena slavoloka, trije mogočni mlaji s slovensko in državni zastavama, stolp s papeško zastavo, mogočni grom topičev, cerkveni pevski zbor, tri družice z deklamacijami, en fant v imenu Bralnega društva in dva moža v imenu občine Kozjak ter v imenu zbranih botrov in botric in drugih domačih in sosednih dobrotnikov. V imenu farne cerkve pa ju je pozdravil domači dušni pastir. Dviganje zvonov v stolp se je izvršilo hitro, brez hibe in nesreče, tako da so ob koncu opravila že zapeli. Pridigal je č. g. dekan z v srce segajočimi besedami o zgodovini zvonov in pomenu zvonjenja za katoliškega kristjana, nato pa darovali levitirano slovesno sv. mašo. Zvonova tehtata 420 kg in 240 kg in staneta z vsemi stroški 43.432 dinarjev ali 173.728 kron. Posvečena sta prv. Srcu Jezusovemu in sv. Antonu Pad. ter presl. Srcu Marijinemu in sv. Mateju. Drugih okraskov nimata, da se s tem lepšima glasovoma s stari, najmanjšim, sv. Joštu posvečenim zvonom v prekrasni ubranosti mehkega mol trizvoka ACE ujemata. Hvaležni Bogu, se zahvaljujemo vsem, ki so k nabavi zvonov in njih slovenski blagoslovitvi kaj pripomogli: velikim in malim dobrotnikom, zlasti še prav posebej botrom in botricam ter č. g. dekanu in gg. duhovnikom. Božje Srce naj povrne na priprošnjo Marijinega Srca vsem z bogatimi obrestmi. Tudi še gre primerna zahvala dekletom za deklamacije in nebroj vencev, s katerimi so slavoloka, mlaje, kapele in cerkev tako bogato ozaljšale, cerkvenemu pevskemu zboru za lepo, požrtvovalno in vstrajno petje, fantom in možem za navdušene nagovore, dviganje mlajev in streljanje

iz topičev, končno še g. Martinu Šmon iz Smartina pri Slovenjgradcu za brezhibno dviganje zvonov v zvonik in vsem, kateri so na katerikoli način kaj pripomogli. Da bi bilo ubrano zvonjenje pri St. Joštu vedno se ponavljajoča «visoka pesem» vzajemne ljubezni faranov ter vedno lepi slivospev božjemu in Marijinemu Srcu posvečenih družin šentjoških.

Letos po leti je izginil neznano kam Franc Resch, okrog 8 let star, iz občine Kleinradl. Bil je prej na Kapli pri Črešniku. Kdor bi kaj vedel o njem, naj poroča na župni urad Remšnik.

Na gostiji Jager-Lorber pri Sv. Juriju v Slov. goricah so zbrali veseli svatje 1000 K za nove zvonove. Novoporočencema obilo sreče darovalcem pa iskrena hvala!

Koledarček Jugoslovanske kmetijske zveze za leto 1924 je ravnokar ušel. V petih letih se je ta koledarček popolnoma udomačil med našim kmetijskim prebivalstvom in vsak KZ ga ima vedno pri sebi, ker mu vsak hip dobro služi. JKZ pa skrbi tudi za to, da je njen koledarček vsako leto boljši in sicer glede vsebine, kakor tudi glede oblike. Poleg navadne koledarske vsebine ima letošnji koledarček poročilo o delovanju JKZ in celo vrsto za dobrega gospodarja potrebnih tabel, navodil in člankov. Tako so med drugimi navodila za zatiranje sadnih škodljivcev, za pravilno obdelovanje polja, in pravilno krmljenje, za pomoč pri porodih domačih živali, za zdravljenje domačih živali, za prvo pomoč ponesečenim ljudem in mnogim drugih. Posebno praktična in poučna je razpredelnica za pravilno in pravočasno sajenje raznih domačih rastlin. Poleg še drugih važnih, kratkih in poučnih stvari ima koledarček tudi dosti praznega papirja za zapisovanje. Koledarček ima letos nekoliko večjo obliko, boljši papir in boljšo, trdnjšo vezavo. Kljub temu pa je cena koledarčku prav nizka, tako, da si ga bo lahko nabavil vsak kmetovalec in vsak prijatelj naše JKZ.

Krajneve organizacije SLS na deželi prosimo, da nam na dopisnici takoj sporočijo, koliko Koledarčkov Jugoslovanske kmetijske zveze za leto 1924 jim naj pošljemo. Koledarček bo stal okrog 10 D, s poštnino nekoliko več, kar natančno še sporočimo. — Tajništvo SLS v Mariboru, Tiskarna sv. Cirila.

Pritožbe od severne meje.

V «Slov. Gospodarju» dne 25. oktobra so objavljene upravičene pritožbe od severne meje v zadevi obupnega stanja našega vinogradništva. Zal, dopisnik ni bil povsem dobro poučen. Naša vlada ne more znižati izvozne carine na vino, ker je izvoz vina iz Jugoslavije popolnoma prost. Edino vlada Nemške Avstrije je naložila na uvoženo vino iz Jugoslavije neznosno visoko carino, ki znaša okoli 60 K od litra. Tako je vinogradnikom iz ozemlja Jugoslavije onemogočeno uvažati vino v Nemško Avstrijo. Carine prosto smejo uvažati tje vino samo oni vinogradniki, kojim državna meja preseče njih posestva. Niti tukajšnjim posestnikom, ki bivajo v N. Avstriji, nemškoavstrijska vlada ne dovoljuje izvažati vino, ki zraste v Slovenskih in Ljutomerskih goricah, carine prosto v Nemško Avstrijo. Pri sedanjih pogajanjih, ki se vršijo v Mariboru, oziroma na meji, je v razpravi predlog, naj se obmejni pas raztegne na celo ozemlje med Muro in Dravo. Naš predlog je, da naj N. Avstrija dovoli od 1. januarja 1924 naprej carine prosto uvoz vina iz tega ozemlja v Nemško Avstrijo in sicer za vse vinogradnike brez razlike. Ali se bo vlada Nemške Avstrije udala tej zahtevi, ali bodo člani jugoslovanske vladne delegacije odločno nastopili v tem vprašanju, bomo videli. Tako stoji stvar. Jugoslovanski klub je poslal poslanca Žebota, da se informira o poteku razprav o obmejnem prometu. Prebivalstvo na meji, posebno vinogradniki, pa naj te dni komisiji na licu mesta iznesejo te zahteve.

Dopisnik je glede mlinov v Nemški Avstriji napačno poučen. Celozemlje med Muro in Dravo nima dovolj mlinov in je prebivalstvo navezано na mline ob Muri, koji ceneje meljejo žito nego umetni mlini daleč v ozadju. Težko smo dosegli te ugodnosti, ne rušimo si tega sedaj sami! Obmejni promet mora postati sčasoma še bolj prost, potem se bo tudi gospodarstvo našega prebivalstva ob meji lepše razvijalo. — t.

Gospodarstvo

Vinsko drožje se bo zopet smelo kuhati. Letos naenkrat je finančna uprava prepovedala prosto kuho žganja iz vinskih drož. Vinogradniki iz Sv. Jakoba v Slov. gor so po tamošnji organizaciji SLS naprosili poslanca Žebota, naj stori vse korake, da se bo smelo vinsko drožje zopet prosto kuhati. Poslanec je s tovariši vložil interpelacijo na finančnega ministra. V finančnem odboru pa, ko je šlo za novi trošarinski zakon, se je poslancem Žebotu, Vesenjaku in Pušenjaku posrečilo, da se bo bodoče iz vinskih in sadnih drož ter tropin popolnoma prosto kuhal ožganje. Samo okoli tega našega predloga se je skoro celi dan sukala razprava. Nazadnje se je minister moral udati in Žebotov predlog glede drož in tropin je bil sprejet.

KMETIJSKA DELA V MESECU NOVEMBRU.

Doma na dvorišču in pri živini. V novembru se začne pri nas navadno mrzlo vreme. Zavarujemo so pred mrazom v naših stanovanjih z zimskimi okni. Popravimo vhode in zadelajmo odprtine, ako je začelo zunaj zmrzovati. Dovažajmo drva in steljo za zimo, da se bodemo po zimi greti pri topli peči in da bo naša živina v suhem listju spala. Pomnimo, da mokrota in mraz živini škodujeta prav tako, kakor človeku. V primerno toplih hlevih po zimi se